

LIEPAVOTS

3x3 saietā Liepnā

Nr. 5

Ministre ieinteresēta 3x3 attīstībā

Līga Ruperte un Ilga Reizniece kultūras ministrei (vidū) Sarmītei Ēlertei par 3x3 kustību var pastāstīt daudz.

Šodien 3x3 saietā viesojās kultūras ministre Sarmīte Ēlerte.

Līdz šim politiķi un valdība nav veltījuši īpašu vērību 3x3 ieguldījumam latviskās identitātes stiprināšanā, tāpēc S.Ēlertes atsaucība priecē gan Latvijas 3x3 padomes priekšsēdi Inesi Krūmiņu, gan koordinatori ārzemēs Līgu Ruperti.

Priekšvēsture šai vizītei ir tāda. Ilze Viņķele, kas Cesvaines 3x3 vadīja politikas ievirzi, rosinājusi dažādas kustības sadarbības formas ar valsts pārvaldes iestādēm un noorganizējusi tikšanos ar kultūras ministri, kurā piedalījušies Līga un Arnolds Ruperti.

un I.Krūmiņa. Sarunas gaitā secināts, ka 3x3 ideja laba, ka daudzas lietas, kas ir liktas ministrijū pamatnostādnēs, te jau sen reāli darbojas. Turklat sasaucas 3x3 veikums un diasporas jautājums.

S.Ēlerte atbalstījusi ideju, ka vairāk jāatbalsta kuplo ģimeņu dalība 3x3 saietos, kā arī Latvijas lektoru nokļūšana ārzemju nomētnēs un pirmās 3x3 nometnes sarīkošana Īrijā.

Šī tēma pagājušonedēļ turpinājusies arī Eiropas Latviešu apvienības un Kultūras ministrijas konferencē par diasporas problēmām un risinājumiem, pastāstīja I.Krūmiņa.

„Ministre te nebija ilgi, taču bija ļoti ieinteresēta, paguva ap-

meklēt folkloras, politikas un vairākas praktiskās ievirzes, uzklaušiņa Ates muzeja un 3x3 saietā dalībnieku lūgumu atrisināt Ottes dzirnavu īpašumtiesību jautājumu. Tiesa, pēc ministres domām, tā acīmredzot esot pašvaldības neizdarība, taču viņa solījusi lūkot, ko varētu darīt no ministrijas puses. „Šķīrāmies ar vārdiem: „Uz sadarbošanos!” Šķīta, ka ministre te labi iejutās un saprata notiekošo pēc būtības,” secina I.Krūmiņa. Protams, sadarbībā ar valsti nevalstiskām organizācijām jāpārvar daudz birokrātisku šķēršļu, bet, ja tas ir lietas labad, tad jādara.

Daiga

Aicina atstāt skolā to, kas lieti noderēs

Ādas apavu darināšanas ievirzes vadītāja Agrita Krieviņa pēc sarunas ar internātskolas direktori nolēmusi visus materiālu atgriezumus un pārpalikumus, kas paliks pāri pēc ievirzes darba pabeigšanas, atstāt skolai. Izrādās, skolai ļoti pietrūkst dažādu materiālu, ko izmantot mājturības stundās, skolas noformējumam vai gatavojoš rekvizītus kādiem pasākumiem, vai citām tamlīdzīgām vajadzībām. Agrita aicina arī citu ieviržu vadītājus par to padomāt un atstāt skolai to, kas mums paliks pāri, bet pie viņiem iegūs otru elpu.

DIENASKĀRTĪBA

Ceturtdiena, 21. jūlijs

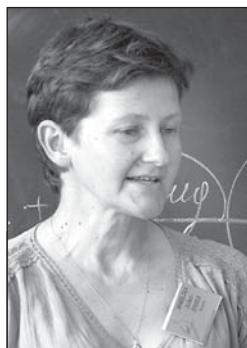
- 7.30-9.00 Celšanās, rīta rosme
- 9.00-9.30 Brokastis
- 9.40-13.00 Liepnas TV ziņas
- 10.15-12.45 Rīta ievirzes
- 13.00-14.00 Pusdienas
- 14.00-16.30 Pēcpusdienas ievirzes
- 16.30-17.00 Brīvbrīdis
- 17.00-19.00 Pievakares aktivitātes
- Apvārsnī – Alūksnes novada vēsture un ievērojamākās vietas. Lektors Jānis Polis.**
- 19.00-20.00 Vakariņas**
- 20.00-21.30 Vakara programma. Svētbrīdis ev. lut. baznīcā. Rasma Lielmanes un Venta Zilberta koncerts.**
- 21.30-22.00 Vakara dziesma, vakara pasaciņa**
- 22.00-23.00 Vakarēšanā – stāsta vijolniece Rasma Lielmane (skolā, telpā blakus infocentram)**
- 22.00... Nīkšana, danči**

Piektdiena, 22. jūlijs

- 7.30-9.00 Celšanās, rīta rosme
- 9.00-9.30 Brokastis
- 9.40-13.00 Liepnas TV ziņas
- 10.15-12.45 Rīta ievirzes
- 13.00-14.00 Pusdienas
- 14.00-16.30 Pēcpusdienas ievirzes
- 16.30-17.00 Brīvbrīdis
- 17.00-19.00 Pievakares aktivitātes **Apvārsnī – fotografis Gunārs Binde.**
- 19.00-20.00 Vakariņas**
- 20.00-21.30 Vakara programma. Daudzinājums plāvā aiz stadiona tribīnēm.**
- 21.30-22.00 Vakara dziesma, vakara pasaciņa**
- 22.00-23.00 Nakti basketbols**
- 23.00... Nīkšana, danči**

Sveicam jubilāri!
22.07 – Inta Pūsepa
(dzimšanas diena)

Folkloras – ne plauktam, bet dzīvei

Angelika Juško-Štekele folkloras ievirzē pierāda un pārliecinā, ka folkloras neatrodas tikai grāmatu plauktā, bet arī dzīvē. No bērnības līdz briedumam, nerimtīgos laimes meklējumos.

Vakar Angelika analizēja bērnu folkloru, kas sadalāma divās daļās: viena puse, ko rada pieaugušie (tā savukārt dalās vēl divās daļās: pareizā jeb tā folkloru, ko

gribam bērniem iemācīt, un tā sauktā nepareizā jeb tā, ko bērni noskatās, noklausās un, mums pat negribot, piesavinās), un otra puse – tā, ko rada paši bērni

(arī tajā ir divas daļas: pareizā, ko bērni rada, sekojot mūsu parreizajam piemēram, un otra daļa, ko pasniedzējai bija pat kauns izlasīt). Taču lai jūs nebiedē pagarais teorētiskais ievads: lekcija bija tik interesanta, ka tur dzirdēto aprakstīt grūti.

Angelika mudināja padomāt, kā šodienas dzīves realitātei un izpratnei atbilst tādi sakāmvārdi, kā, piemēram, „Pašam kurpniekam nav zābaku”, „Kam manta, tas gudrs”, „Savas mājas dūmi ir mīļāki nekā svešas malas saules stari”.

Folkloras uztveri apgrūtina tājā ietvertā informācija, jo 30% no klasiskās folkloras leksikas šodienas cilvēkam, jo īpaši bērnam, vairs nav zināmi. Kā, piemēram, lai atmin mīklu „Tiesas vīrs aiz mēles pakārts”, ja nezina, kas ir bezmens, vai arī „Caurums uz cauruma, caurums iekš cauruma, caurums caurumu aiztaisa”, ja nezina, kāda izskatās malkas plīts ar riņķiem. Un cik daudzus

no amatieriem, kas nav iekļauti Profesiju klasifikatorā, šodien var atminēt? Tikai daži piemēri: dišlers (galdnieks), dreimanis (virpotājs), ģēgeris (mednieks), junga (gados jauns muižas ierēdnis), meiris (rijnieks), snīkeris (koka darbu amatnieks), spīzmane (muižas virtutes saimniece), vēveris (audējs). Par garuma, svara un tilpuma mērvienībām pat nerunāsim! Tā būtu veselas 3x3 ievirzes vērta mācība par to, ko nozīmē un cik liela ir ass, jūdze, lielā un mazā olekts, lielais un mazais sprīdis, birkavs, mārciņa, puds, ciba, dvāleks vai sieciņš!

Prāta asināšanai ievirzes daļībnieki arī parisināja rēbusus, sacerēja anekdotes, pastāstīja briesmu stāstus, pārrunāja pasaiku erotiskās interpretācijas, slepenās valodas un citas ne mazāk interesantas lietas. Caur to visu folkloru ienāk šodienas latvieša dzīvē.

Rasma

Galarezultātā – ziepes!

Lielākas vai mazākas ziepes bez īpašas mācīšanas savu reizi būs savārījis gandrīz katrs, taču nez vai kāds no mums ar to gribēs īpaši iepoties.

Bet Inga Kalviņa droši un atklāti pasaka, ka ziepu vārīšanu jau dažus gadus uzskata par savu sirdslietu un hobiju.

Vairākās 3x3 nometnēs Inga ir vadījusi ziepu vārīšanas ievirzi, un interesentu nekad nav trūcis. Šajā nometnē ziepes top skolas ēkas 3. stāvā. Uz nodarbību ir ieradušās astoņas Sniegbaltītes (Ruta, Liena, Anda, Paula, Vera, Andra, Anta, Laima) un viens Rūķītis – 11 gadus jaunais Krišjānis. Bet ja jūs, lasītāji, domājat, ka viņi tur visi jautrā barā metas klāt ziepu rāzošanai, tad tie ir rūgti maldi. Ievirzes vadītāja Inga ir tik gudra, ka citus nemaz pie ziepu vārīšanas nelaiž, aizbildinoties ar to, ka ziepu tapšana ir gana nopietns un pat bīstams process. Uzvilkusi gumijas cimdu un aizsējusi ložu necaurlaidīgu priekšautu, Inga pārsteigta-

jiem ievirzes dalībniekiem, rāda ziepu dzimšanas paraugdeemonstrējumu. Cilvēkiem tiek stāstīts, ka ziepu radišanā obligāti tiek izmantoti trīs komponenti: ledusauksts šķidrums – ūdens, kazas piens, alus, vīns, ko nu katrs uzskata savam ķermenim par draudzīgāko, tauki – rapšu eļļa, olīvelļa, kosriekstu eļļa, palmu eļļa (vai tik nebija arī rīcineļļa?) un nātrija sārms, kas ir visvilkākais šajā kompānijā, jo, nepareizi apejoties

ar sārmu, var iegūt apdegumus, piedzīvot vulkānam līdzīgu izvirdumu vai pat ķīmiskās reakcijas izraisītu sprādzienu. Visi saprot, ka lieta ir nopietna, bet Inga ir ķīmiķe jau vairākās paaudzēs un zina, ko dara. Ledusauksto ūdeni viņa savieno ar sārmu un lēni, lēni maisa ar blenderi. Pamazām abas vielas sapārojas, un šīs mistērijas rezultātā ledusaukstais šķidrums ir sakarsis līdz 100 grādu karstumam (bez sildīšanas!).

Ziepu tapšanas gaitai uzmanīgi seko un Ingai palīdz ļoti nopietns, melnīgsnējs asistents. Iki pa brīdim abi klusu pārmij kādu vārdu skaidrā portugāļu valodā, padarot procesu vēl intrīgējošāku un noslēpumaināku. Inga nenoliedz, ka ziepu vārīšana pamazām ir kļuvusi arī par viņas ģimenes hobiju, jo tā ir ne tikai interesanta, bet arī praktiska lieta. Jāsaka gan, ka ne jau vienmēr viss izdodas, kā iecerēts, ir arī neveiksmes, bet lai kā tas arī nebūtu – galarezultātā ziepes būs vienmēr!

Dienu iepriekš ievirzes dalībnieki ir darbojušies arī paši, gatavojot glicerīna ziepes, kas ir daudz vienkāršāks process. Rezultāts – glītie ziepu gabaliņi – būs redzams nometnes noslēguma izstādē. Uz jautājumu, vai tagad esi gatavs mājās pats vārīt ziepes, Krišjāna atbilde skan, ka ļoti vēlētos mammai uzdzīvināt paštaisītu skaistu ziepu gabaliņu, tomēr bez mammas un tēta atļaujas pats nekādas ziepes netaisīšot.

Viktorija

Zolēs ir spēks

**No malas raugoties uz ādas apavu
darināšanas ievirzi, kuru vada
Agrita Krieviņa jeb Purciems,
rodas sajūta, ka darba tikums šiem
saieta dalībniekiem ir atliku likām.**

Viens griež, otrs šuj, trešais dur. Visi čadīgi darbojas, jo pašūt sev apavus mazāk nekā nedēļā nav joka lieta. Ievirzes dalībniece Inga Kalviņa pastāstīja, ka šeit tiekot mācīts, kā taisīt, tā teikt, arheoloģiskus apavus no 13. gadsimta, nevis itālu augstākās modes kurpes, un tieši tas šeit ir tas interesantākais. Vispirms uz papīra tiek uzlikta pēda, tai apzīmēts ar zīmuli apkārt, lai redz, cik lielu zoli vajadzēs izgriezt no ādas. Uz papīra turot kāju, tiek noteikts arī pēdas centrs. Tad no cietās ādas, kas paredzēta speciāli zolei, tiek izgriezta pēdas forma. Tad sākas grūtākais –

„Tas, kas sanācis”

Kokapstrādes ievirzes dalībnieki strādā tā, ka dzirdēt kaut ko ir parādīti: te šķīkst, džinkst un klaudz.

Ievirzes vadītājs Vilnis Kazāks gan pukojas, ka pie nažiem, zāgiem un vīlēm grib ķerties arī pavismazīm, bet viņam šķiet, ka ar nazi droši drīkst darboties tikai tie, kas jau nosvinējuši trīspadsmito dzimšanas dienu. Bet stāv mazs ķipars, kurš pazaudejīs vakar iesākto darbu, un šodien viņš jau grib gatavot ko citu. „Tā jau ir,” saka Vilnis. „Kamēr vecāki klausās politiku, bērni nāk griezt pirkstos.” Puikām un vīriem katram ir koka gabals. Pirms sākt darbu, vadītājs mudina, ka iecere vispirms jāuzskicē uz papīra. Tomēr skices acu priekšā redzamas tikai retajam. Vīri lokās, knosās un vēro savus izvēlētos materiālus un katrs otrs klusi atzīstas, ka gatavo to, kas sanāks. Viesturs cilā koka kluci un stāsta, ka te beigās būs karote. Bet varbūt arī tas, kas sanāks. Arī Kārlis strādā čakli. Plānots, ka tas būs tāds savdabīgs mūzikas instruments. Vismaz gribētos. Ja nē, būs tas, kas sanāks. Un vēl kādam top siena dakšas, kādam – svečuris, vēl kādam ierocis un citam – kaut kāds baktāmais. Pašlaik viscerīgāk izskatās sienas dekors: tas būs žuburains koka zars, kam tiks iegriezti horizontāli ornamenti.

Lolita

ar ūlenu tiek durti mazi caurumiņi caur zoli tā, lai pēc tam varētu piešūt ādu un veidotus apava virsma. „Šis darbs ir gana grūts. Zolu āda ir ļoti izturīga, pat desmit gadus Valkājot, tā neizdilst. Pēc desmit gadiem apdilstot virsādas, bet zole paliekot vesela. Tā ir puscentimetru bieza. Modeļi ir dažādi – puszābacīni un čībiņas, piemēram. Daudzreiz esmu gribējusi tikt pie Agritas mācīties, bet vienmēr bija jāvada sava ievirze šīs ievirzes laikā. Šie ir tādi universāli apavi: var Valkāt gan kā istabas čības, gan pie goda tērpa. Pie Vijas Liepas iešu šūt kreklu, tad pie rotkaļa rotas, un gan jau nākamajos 10 gados, kamēr vēl nebūs apavi nolietoti, tikšu pie goda tērpa visā daiļumā,” plāno Inga. Savukārt Arta Lipore gatavo ādas zābacīpus, ko izmants kā tērpa elementu Jāņu svīnē-

šanā. „Uz Jāņiem gribu tieši zābacīpus, nevis pastalas. Var izvēlēties, kādā krāsā – gaišā, sarkanā vai tumši brūnā – es nēmušu gaišo,” stāsta divpadsmitgadīgā saieta dalībniece. Bet Mārtiņš Liepa taisot apavus, jo krekli un bikses jau esot, bet neesot, ko kājās vilkt. „Runa, protams, ir par tautas tērpu,” smejas puisis.

Monta

Kā Liepnu padarīt slavenu sestdien?!

Pat, ja katram mūsu 3x3 Liepnā piedzīvotais ir būtiskāks paša dzīvei nekā referendums par Saeimas atlaišanu sestdien, man kā politikas ievirzes vadītājam ir pienākums atgādināt par mūsu pilsoņa pienākumu – piedalīties valsts (savas) nākotnes līdzlemšanā!

Turklāt šī ir arī reta izdevība padarīt Liepnu par slavenāko vietu Latvijā! Protī, ja ap 600 Liepnas pašas vēlēttiesīgajiem pievienosies ikviens pieaugušais no mūsu pulka – Liepna noteikti pārsitīs Jūrmalas un Saulkrastu iepriekšējo gadu rekordu, kad vietējā vēlēšanu iecirknī ieradās vairāk balsotāju nekā iedzīvotāju skaits apkārtnē. Tie bija vasaras atpūtnieki pludmalēs, bet Liepnas vārdu slavenu darīsim mēs – 3x3 saime!

Saprotams, ka katram pašam jāizšķiras *par* vai *pret* Saeimas atlaišanu un sava veida jauņa, cerīga uzrāviena došanu valstij. Mēs, politikas ievirzes dalībnieki, par to runājām šajās dienās, bet gatavu rīcības recepti nedosim kaut vai tāpēc, ka cienām Tavas paša neatkarīgās domas. Balsošanas iespēja būs no 7.00 līdz 22.00 sestdien, un labāk savu lēmumu izteikt Liepnas pagasta mājā ierīkotajā vēlēšanu iecirknī jau rīta pusē, lai zāļu sievas Līgas ievirze, nakts basketbola treniņš, dienusa vai peldēšana neattaisno aizmāršību. Nebalsotājiem nav arī pamata vēlāk sūdzēties par „nepareizo tautas lēmumu” vai „slik-tajiem deputatiem”. Liepnas vēlēšanu komisijas locekļi ikvienu pilngadīgo saieta dalībnieku jau ir ieplānojuši un nepieciešamais papildus biletenu skaits ir sarūpēts.

Ja Latvijas pilsoņu vairākuma lēmums būs atlaist parlamentu, vēl jo svarīgāka būs Tava dalība arī jaunajās parlamenta vēlēšanās rudenī. Gudra, uz pamatīgām vērtībām pamatota izvēle, kam uzticēt valsts vadīšanu,

Politikas ievirze darbojas pēcpusdienās, skolas 2. stāvā, 5. kabinetā.

ir mūsu politikas ievirzes pamatakmens. Pirmajā dienā katrs dibinājām savu partiju, trenējāmies atrast saskaņu ar citām partijām un secinājām, cik grūti tomēr iepatikties visiem vēlētājiem, kļūt par profesionāli savā jomā nevis tukšu salmu kūlēju visās tēmās. Otrajā reizē mēģinājām iejusties gudra vēlētāja ādā un atkal piedzīvojām mulsumu, cik nekonkrēti savās prasībās tautas kalpiem mēs esam ikdienā, jo pārmetam viņiem visu, bet, ko tieši, ir neskaidrs. Tāpēc arī politiķiem kļūst viegli izvairīties no tiešas atbildības par padarīto. „Gaisa balonu lidotāju biedrības” intereses par iespēju iegūt lētu gāzi liidošanai vai „Pirtnieku” vēlme aizliegt valsts koku eksportu, lai būvētu guļbūves pirtis pašmājās, vai „Koristu” vēlme daudzkaršot naudu diriģenta algošanai katrā Latvijas skolā un pagastā, lai saglabātu Dziesmu svētku tradīciju – liekas šauras, taču ļoti konkrētas prasības, no kurām mēs paši dažkārt kautrējamies kā no „nevalstiskām”. Taču, ja katram mums būtu kaut viena konkrēta mērāukla galvā, pēc kā vērtēt solijumus, un tad pēc pāris gadiem arī izvētīt izdarīto un neizdarīto – nez vai pēc katrām vēlēšanām rastos šķērmums par nepareizo izvēli.

Ansis Bogustovs, politikas ievirzes vadītājs

Vecmāmiņa un viņas seši mazbērni

GIMENE

Maruta Ābele Liepnas
3x3 ir kopā ar saviem
mazbērniem Paulu Elīzu
(15 gadi), Justīni (8 gadi),
Elzi (7 gadi), Agati
(4 gadi), Tomu Franci
(8 gadi) un Kasparu Juri
(6 gadi). Viņa ir tik
laimīga par to, ka
vienīgais, ko nozēlo, – ka
3x3 saietā ir pirmo reizi.

Maruta, protams, bija dzirdējusi, ka 3x3 ir brīnišķīga lieta, taču domājusi, ka tā ir nometne ārzemju latviešiem un īpaši izredzētiem Latvijas latviešiem. Bet nu, kad 3x3 atnācis uz viņas pagastu, Maruta sapratusi, ka jāizmanto izdevība. Viņa smeja, ka ir strādājoša vecmāmiņa, kurai jādomā, kur naudu izlietot, tāpēc dāvinājusi mazbērniem un sev 3x3 un ir priečīga, ka vecāki viņai mazbērnus „izsnieguši”.

Kaut arī Maruta no Liepnas uz Rīgu aizgāja jau 1966. gadā, viņa sevi sauc par šejienieti, jo te ir viņas dzimtās mājas, kas tagad viņas īpašumā un ir kā lauku māja, ko uztur un izmanto arī viņas brālis un māsa un viņu bērni. Maruta vasarās te dzīvo kopā ar mazbērniem. Cep plānās pankūkas brokastīm, kuras ēd pagalma lapenē, un klāj mazbērniem gulatasvietas klētinā. Šo vasaru 3x3 viņiem pārvērtis citādu.

Viņi nakšņo savās mājās. No

Maruta Ābele kopā ar saviem sešiem mazbērniem.

rīta uz atmodināšanu Maruta atbrauc ar vecāko mazmeitu, tad dodas atpakaļ modināt pārējos. Visi sapošas, pabrokasto un uz rīta ievirzēm ir klāt. Viņi visi, vecmāmiņu ieskaitot, dodas uz leļļu teātra nodarbībām, vienīgi Paula kā lielākā mācās vārīt ziepes. Pēcpusdienā mazākajiem „Vilku mācības” un „Visdari”, lielajai māsai teātra sports, bet vecmāmiņai pirts mācība. Gribētos būt viņas ievirzēs, tik interesantas tās ir, bet diena un iespējas par īsu. Un visbeidzot visi kopā arī uz dančiem!

Maruta nebeidz vien priecāties, kādu laimi viņa piedzīvo – veselu nedēļu būt tik tuvu un tik interesanti kopā ar mazbērniem. Kad vēl citreiz viņi visi kopā spēlēs teātri! Kad citreiz mazdēls ar viņu ies uz dančiem! Kad citreiz viņi visi kopā brauks ekskursijā! Un kur citur viņi piedzīvos tik daudz labestības un labvēlības! Maruta atzīstas, ka viņa ar lielu cieņu un mīlestību skato ties uz ārzemju latviešiem – cik viņi vienkārši, cik latviski, cik labi prot runāt latviešu valodā, cik labi prot dancot un kā dzied!

Vecmāmiņa saka, protams, nav viegli vienai ar tādu pulku saņēmo. Bet, lai kādu reizi arī mazliet nepaklausot, mazbērni esot tik labi! Maruta saka: viens prieks par visu – par māju, par darbu, par lieliskajiem bērniem un viņu pieprecētājām otrajām pusēm, kas ir tik labi, ka labākus pat viņa neizvēlētos, un par mazbērniem. Par dzīvi jāpriečājas!

Maruta ir pārliecīnāta, ka turpmāk būs 3x3 saimē, un cer nākamajos gados uz to pierunāt arī savu mazbērnu vecākus.

Rasma

Divi pasaules klaidoņi sarunājas

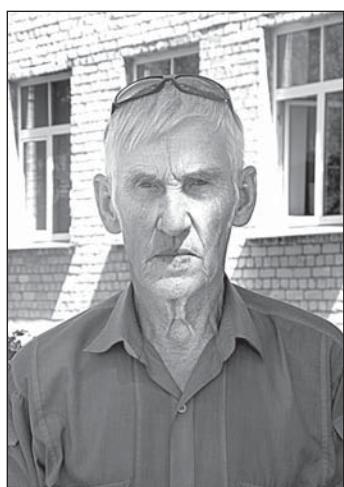
Pa kādām pasaules malām liktenis gan mūs nav izkaisījis! Maz būs tādu zemu, kurā neatradīsies pa latvietim, pat Antarktīda nav latviešiem sveša. Mans sarunu biedrs Uģis Lācis gan dzīvo tutvāk Ziemeļpolam – Krasnojarskā vai precīzāk Ačinskā. Kas viņu aizvedis uz Krievzemi? 1964. gadā Uģis iesaukts armijā un aizsūtīts uz Tālajiem Austrumiem, kur dienējis celtniecības bataljonā. Tuvojoties Oktobra revolūcijas 50. gadadienai, to atzīmēt solījusies arī Sarkānā Ķīna, pie tam ar ieročiem rokās, savukārt Padomju Savienība pierobežā būvējusi lielu raķešu bāzi.

Uģis pēc 1991. gada Latvijā atkal atgriežas tikai 2010. gadā. Viņa dzimtā puse ir Matkules pāvests. Kāpēc tik ilgi? Bijuši personiska rakstura sarežģījumi ar Latvijas radiem.

Un kā klājas pa Krieviju? Ne kāda priečīga vēsts no Uga ne nāk. Slikti finansiālie apstākļi, jauniem cilvēkiem, to starpā mazdēlam, grūti atrast darbu, pensijas mazas. Uģis nosauc summu, kas tiešām bagātājā Krievijā liekas niecīga, pie tam puse aizejot par elektību un dzīvokli. Spītējot ilgajai prombūtnei, Uga latviešu valoda ir nevainojama. Par to ir reizē prieks un brīnums.

Mēs esam divi pasaules klaidoņi – viens no Krievzemes, otrs no Austrālijas, satikušies Liepnā, bet mums ir kopīga valoda un kopējas valodas. Ko vairāk var vēlēties?

Uldis

Uģis Lācis no Ačinskas.

Malēnija – savas republikas

Daces Markus stāstījumu klausījās daži malēnieši, bet vairums interesantu bija no citām Latvijas vietām um ārzemēm.

Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmijas rektore Dace Markus.

Kartupeļus laupa, nevis mizo, sviestu sit, nevis kuļ, malku griež, nevis zāgē, uz veikalu aizlec, nevis aizskrien, no rīta nāk augšā, nevis pieceļas. Kur tā runā? Nu, protams, ka Malēnijā.

Liepna gan nav īsta Malēnija, mēs atrodamies Latgalē. Malēnija ir Veclaicene, Jaunlaicene, Ziemeri, Jaunroze, Karva un Alūksne.

Trešdienas *Apvāršņa* viese valodniece Dace Markus pastāstīja, ka vārdam malēnieši esot vairākas nozīmes. Pirmā – teritorija, kurā runā augšzemnieku dialektā (Latgale, Sēlija, Ziemeļaustrumu Vidzeme), bet ar vārdu malēnieši apzīmējot nomales lāutījus, kas esot nabazīgi, naivi.

Retais zina, ka gudri

Piemērs. Malēnieši nes no kalna lejā baļķus, viens nejausi noripo pats. Ko dara malēnieši? Sanes visus baļķus augšā un tad priečīgi ripina lejā. Vai – visa pasaule zina, ka esam muļķi, bet to tikai retais zina, ka esam gudri!

Un vai saprotat šo teicienu: *vardei liedz kroutāzai, tokš jau locās* (vardei līdz krūtežai, bet jau lecas – par mazu izlecēju)? Un kā jums patīk šis: *tik vin kuo nūmeizīs uz Reigas skaidas, tokš jau naprūt maleniski runuot.* (Tik vien kā pačurājis uz

Rīgas skaidas, taču jau neprot malēni runāt – par tādu, kas brīdi pabijis Rīgā un tēlo rīdzinieku.)

Malēnietis Ādolfs Čerbikovs esot apkopojis astoņas savu tauziešu pazīmes. Īsts malēnietis runā visur, viņam ir sava nostāja, ir joku sapratne, viņš neapvaino-sies, ja vilks uz zoba, ir atklāts, viņam grūti sameloties, ir ietie-pīgs, nav lielīgs un pārsvarā ir muzikāls.

Malēnieši – aktīvi jaudis

No Malēnijas nāk daudzi populāri, savā dzīvē daudz sa-nieguši latvieši, piemēram, Leo Kokle, Haralds Mednis, Ojārs Vācietis, Gunārs Binde utt.

Tikšanos kuplināja, klāt-esošos rotaļās izdancināja un malēniešu dziesmas dziedāja Ziemeru folkloras ansamblis, kuru vada Daces māsa Ilze Brie-diņa. Vienu dziesmu Ilze nodzie-dāja kopā ar dēlu Robertu.

Sarunas laikā notika valodas konkursiņš, kura uzvarētājas saņēma D. Markus un Jēkaba Raipuļa grāmatu *Radošie malēnieši un viņu valoda*.

25. un 26. augustā Alūksnē notiks zinātniska konference, kas būs veltīta malēniešiem. Da-ce Markus klātesošos (un ar Liepavota starpniecību arī citus) aicināja tajā piedalīties.

Daiga

DIENAS JAUTĀJUMS

Viena darbs – piliens jūrā. Kopīgs darbs – kalnus pārceļ. Kas ir lietas, ko darot kopā, ir lielāks prieks un jēga paveiktajam?

Aleksis Sarma no Rīgas:

– Viens nav darītājs. Runājot kaut vai par latviešiem. Iespējams, ir viens, kas grib kaut ko mainīt, bet nav domubiedru, kas palīdzētu to izdarīt. Bet varbūt ir kāda grupiņa, kas tomēr spēj apvienoties un kopā paveikt. Piemēram, 3x3. Šeit ir vairāku cilvēku darbs, arī paši dalībnieki iesaistās, jo, kā zi-nāms – lai kaut kas būtu, arī pa-šam ir jāpiedalās, jādod savas idejas. Ir vajadzīga komanda. Arī sociālajā darbā ir vajadzīga komanda, nepietiek tikai ar vienu kompetentu cilvēku, lai ko mai-nītu. Ja visi iesaistās – tad kaut kas var sanākt.

Pēteris Reiters no Ventspils:

– To var izjust arī 3x3. Mēs visi ko-pā esam kā liela ģimene, kā komanda. Ja es būtu viens pats un mēģinātu to izdarīt, neiz-nāktu. Līdzīgi kā projekts *Sakop-sim Latviju*, kurā piedalījos. Ja es ietu viens pats un koptu Lat-viju, droši vien savāktu vienu maisu ar pudelēm un viss, neko

tas kopumā nemainītu. Bet, ja aiziet liela daļa no Latvijas iedzīvotājiem, kā tas arī notika, tas ir citādāk, to uzreiz var redzēt un pamanīt. Un vispār man ļoti patīk šī nometne!

Anna Āze no Žīguriem:

– Es eju ievirzē, kur taisa uguns skulptūru. Vienam to nekad neiz-darīt, nekad. Tas ir milzīgs darbs. Ja ir daudz cilvēku, ir vairāk prāta gudrības, ir vairāk fiziskā spēka. Ir garaks solis un specīgākas ro-kas. Kad tas viss saiet kopā, tad to darbu kvalitatīvāk un ātrāk var padarīt.

Esterē Feldhūne no Luksem-burgas:

– Es esmu spēlējusi *geocachin-gu* Luksemburgā un arī dažas reizes Latvijā. Tajā es piedalījos ar mammu un viņas draugu. To kopā darot, bija jaatrāk, un mēs lielākoties atradām kontroles punktus. Protams, ir vēl citas lietas, ko kopā esam darījuši, bet man uzreiz tā nenāk prātā, ko pastāstīt.

Danči svaigā gaisā

Danči 3x3 saietā līdz šim notika skolas 4. stāvā zālē, līdz kurai tikt varēja vien jaunākas kājas. Protams, tas nemazināja muzikantu Ingas Stafeckas, Vivitas Skurules, Andra Davidoņa, Jāņa Sausnīša un Sandras Stares un citu entuziasmu, jo danči 3x3 ir svēta lieta! Taču trešdienas vakarā pēc brīvā mikrofona notika pārvērtības – dančus spēlēja Ilga Reizniece, Andris Davidonis un Dainis Kažoks, turklāt – brīvā dabā svaigā gaisā. Tas piesaistīja vairāk dancotāju un arī vērotāju. Danči ilguši gandrīz līdz saules gaismai...

Labas dienas, labi jaudis!

Kas gan viss netiek 3x3 publikācijās sarakstīts! Piemēram, celšanās, makšķerēšana, ķermeņa uztveres rīta atmodināšana, rīta izkustēšanās saruna ar savu ķermenī vingrojot, pastaigājoties dabā, meditējot.

Nemsim makšķerēšanu. Kurš būs tik dulns, kas skries plkst. 7.00 no rīta makšķerēt? Faktiski es pazīstu vienu personu, bet, protams, neminēšu viņa vārdu, kas reizēm brauc uz Norvēģiju makšķerēt Centraltirgū pirkus lašus. Ja viņš no rītiem nav redzams ar makšķeri rokā, tas nozīmē, ka Liepnā zivis nopirkst nevar un ka upē tās vispār nav. Vai kāds no mums, iebraucējiem, ir upi redzējis? Varbūt tā ir tikai vietējo propaganda?

Tālāk: ko nozīmē ķermeņa uztveres rīta atmodināšana? Ko Krišjānis īsti grib modināt? Ja manam ķermenim ir no rīta kur jāiet, tas mostas augšā bez visas modināšanas.

Tad saruna ar savu ķermenī vingrojot! Vin-

grojot?!!! Es ar savu ķermenī sarunājos ik rītus. Mēs abi guļam tai pašā gultā. Mans ķermenis man katru rītu saka: „Siliņ, augšā, augšā, augšā!”, uz ko es atbildu: „Ej pupās!” Tā tas atkārtojas vairākas reizes, kamēr manas smadzenes saņem telepātisku ziņu, ka Bitinieku māmiņa gaida dzeltenīgu rakstu. Es esmu augšā kā šāviens, jo dzeltenajā 3x3 lapā stāv rakstīts: slavināsim darba tikumu. Man nav iebildumu pret slavināšanu, mans iebildums ir pret strādāšanu, bet pie kādiem vilkiem esī, tādiem jākauc līdzi.

*

Mīlīši baltie, Liepnā patlaban ir revolūcija! Sievieši ir augšā uz lāvas (lasi: barikādēm) kā mūris un kliedz: bez dienīšķas dušas mēs nerimsim! Karstu ūdeni krānos, ne verdošu uz galvas! Visas meitenes kā viena sieva prom aneksēt vīriešu mazgātavu!

Kad es apprasījos, ko tad vīrieši darīs, man atbildēja: vīriešus uz dīķi!

Saklausījies šausmu stāstus ne no vienas 3x3-nieces vien, viņu starpā arī no Bitinieku māmiņas, kas palikusi ar labi ieziņētu un nenoskalotu galvu, pēc verdoša ūdens krāna, ko nav bijis iespējams aizgriezt, gandrīz

noplaučētām rokām un matu mazgāšanu zem krāna metra augstumā no grīdas, es devos inspicēt dušu telpas internāta pagrabā pats. Pie pirmajām durvīm uz sienas ir mazs plāktiņš ar uzrakstu *meitenēm un sievietēm*, kamēr vīriešu galā mazgāšanās ir paredzēta tikai *puikām*. Jau pēc brīža intelīgentam cilvēkam ir skaidrs, ka kaut kas kaut kur neklāpē. Spriedet paši! Pēc aprakstiem vīriešu dušā jābūt diviem krāniem – viens aukstam, otrs karstam ūdenim, bet sieviešu dušā tikai viens ar sarkanu aizgriezni (kas tur nāk ārā, tas tur nāk ārā). Kā tas nāk, ka krāni ar sarkano aizgriezni ir tagad puiku dušu telpā, ko? Vai man piegādātā informācija ir nepareiza, vai sasodītie sievišķi ir samainījuši uzrakstus? Protams, ka samainījuši, un tā pēc mūsu domām ir cūcīga rīcība.

Visiem zināšanai: siltais ūdens ir tikai no deviņiem līdz vienpadsmitiem vakarā. Rīt es saņemšos un ieņemšu rindu jau pusdienas laikā.

Divās stundās nomazgāt „pirti” 300 cilvēkus dažādos dzimumos, vecumos un netīrumu daudzumos – nu tur pat ticīgiem nolaizas rokas.

Uldis

BRĪVAIS MIKROFONS

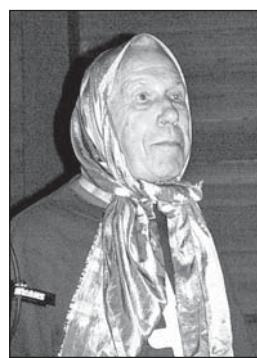
Jauni mākslinieki un pārbaudītas vērtības

Nevienu kapeiciņu lielajiem māksliniekiem saieta tauta neiemeta. Tādēļ arī lielās sagatavošanās atkārtojumu apgriezti proporcionāli īsajam priekšnesumam tā arī nesagaidījām.

Cepļu un Silvu ģimene zina visu par jauna puiša atklāsmi un izdzied to arī citiem.

Uldis Siliņš uz skatuves bija gatavs pat no sīkākās vēja pūsmas kleitiņu pacelt.

Garšvielu meitenes atšķirās ar piparotiem apģērbiem un jaunības saldumu.

Liepavota redakcija: redaktore Daiga Bitiniece, žurnālisti Lolita Lüse, Rasma Zvejniece, Monta Bitiniece, Uldis Siliņš, fotogrāfs Aldis Bitinieks, maketētāja Laila Liepiņa.

Lolita